

DOBROGEA JUNĂ

Dobrogea a Dobrogenilor

Director: CONSTANTIN N. SARRY

ABONAMENTE:

Pe un an 40 Lei — Pe 6 luni 20 Lei
Anunțuri și Reclame după învoială

ORGAN NAȚIONAL DOBROGEAN

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BUCUREȘTI. — STR. PĂTRAȘCU-VODĂ, No. 4
Manuscrisele nu se înapoiază

Mărturisirea neputinței

„Steagul”, ziarul oficios al partidului marghilomanist, ce-și zice azi și „progresist”, în cel dintâi al său articol din numărul dela 8 c., scrie negru pe alb:

„*Liberalii sunt vinovați pentru toate relele de care suferim și de care sântem amenințați astăzi; ei au guvernat fără pricepere și cu spiritul îngust al sectarului avid de putere, dar ispășirea se întinde dincolo de hotarele partidului liberal. Căderea lor sub greutatea păcatelor lor, atrage și căderea celorlalte partide istorice; se produce un vid pe care deocamdată îl umple d. general Averescu, dar pe care mâine, când d. general nu va mai putea împlini acest rol providențial, nu se știe cine se va îngâmădi mai întâi să-l umple.*”

Nelmpărțind într-un nimic frica și grija d-lui Marghiloman cu privire la umplerea „golului” de mâine, reținem deocamdată mărturisirea nelndoleinică din partea acestuia asupra căderii apropiate și nelmpărțibile a partidelor zise „istorice” — mărturisire a cărei sinceritate n’au întrecut-o până acum decât cuvintele rostite cu câțiva ani în urmă de către bătrânul Brătianu, când plin până peste cap și speriat de fără-de-legile partizanilor săi, a simțit trebuința sufletească a unei spovedanii în gura mare, strigând de pe tribuna Camerei: „am îngăduit crime și asasinat”.

Pentru puținii cari se mai îndoiau asupra viitorului partidului liberal și conservator, declarația oficiosului marghilomanist, care cuprinde nesiliată mărturisire a neputinței, face ultima și cea mai puternică dovadă.

„*Sub greutatea păcatelor lor*”, după cum foarte bine recunoaște „Steagul”, vechile tovarășii de exploatare a țării, de sub firmele politice fie a fraților Brătianu, fie a oricăruia dintre șefuleții conservatori: Marghiloman, Tache Ionescu, Cantacuzino și alții, — sunt condamnați la o „cădere” sigură, iar popularitatea d-lui general Averescu, vremelnică ca toate așezămintele

omenești clădite pe simțiminte trecătoare personale, nu va putea ascunde și nici împiedica sgomotul năruirii năprasnice, așteptată dintr-o zi pe alta.

Sub stăpânirea fricei mărturisite, „Steagul”, în numărul următor celui arătat mai sus, face un apel desnădăjduit la șeful „providențial” al actualului guvern, ca, la apropiatele alegeri, să lase puțința vechilor partide să se realegă, ca unele ce reprezintă „ideea de ordine”, — altfel riscând să pună mâna pe frânele țării „revoluționarii”.

Și revoluționarii am fi, firește, în primul rând noi, membrii partidului țărănesc și muncitor, cari, neavând de „ispășit păcate” și tari pe credințele și puterile noastre proprii, primim lupta voinicește, pe față, și fără să cerșim NIMĂNUI nimic, cerem și voim să impunem dreptul nostru, — dreptul celor mulți și obidiți, cari, blânzi și apăsați până acum, au avut de răscumpărat greșelile tuturor păcătoșilor, cari au tratat țara aceasta ca pe o moșie ohavnică.

Dacă a netezi drumul Regelui către Popor, de toți netrebnicii cari li astupă vederile și-i înșeală auzul; dacă a întări Tronul și Dinastia, printr-o operație necruțătoare, la nevoie, înseamnă a fi revoluționar, — apoi atunci ne însușim cu mândrie și cu cinste denumirea ce ni se aruncă ca o ponegire.

Și vom năzui la aceasta, oricâte oftături de neputințioși ar scoate marghilomaniiștii, oricâte șurupuri ar învârti tachistii, oricâte bănci ar înjgheba liberalii, oricât de ademenitoare ar fi faima militară a președintelui „Ligei Poporului”.

Viitorul nostru luminat și puternic ni-l cunoaștem, chiar fără prezicerile „Steagului”. Iar viitorul nostru se confundă cu zilele de mâine ale tuturor concetățenilor noștri, cari fără a fi cunoscut nimic din păcatele și din răsplata trecutului, au muncit, au plătit și au răbdat până astăzi.

Const. N. Sarry

Pentru prietenii noștri dela sate

Cine sunt miniștrii cari alcătuiesc guvernul generalului Averescu, dela care țărani așteaptă marea cu sarea?

1. C. Argetoianu, ministru de finanțe. Este aghiotantul d-lui general Averescu și purtătorul „sacului cu grâu” pentru membrii „Ligei Poporului”; conservator sădea, fost șef al cercului de studii al partidului conservator înființat într’adins la 1914 spre a combate proiectele de împroprietărire țărănilor și acordarea votului universal, egal pentru toată lumea.

Ciocoiul în carne și în oase, care dacă de nevoie dă mâna cu un țaran, se duce acasă și și-o parfumează.

2. Dulliu Zamfirescu, ministru de externe. Alt picat din... cer și așa, care în viața lui politică și ca om învațat, a aruncat numai cuvinte disprețuitoare la adresa clasei țărănești. La o ultimă ședință a Academiei Române, a tăgăduit chiar existența poeziei populare.

3. N. Garofilid, ministru president al Comisiei agrare. Este omul care la 1918 făcând parte din guvernul Averescu, l’a

trădat în timpul tratativelor dela Buttea zicând că noi trebuie să facem o singură politică alături de Puterile Centrale. Apoi, ministru în guvernul Marghiloman, sub care renunșase la Dobrogea noastră. Este autorul legii din 1918 prin care țărani erau obligați să mucească forțat la boeri. Dușmanul de ieri al împroprietăririi țărănilor, este pus astăzi de generalul Averescu ca președinte al Comisiei de împroprietărire.

4. Octavian Tăslăoanu, ministru de industrie și comerț.

5. Octavian Goga, ministru fără portofoliu, ambil reprezentanți ai Ardealului fără consimțământul Ardelenilor, excluși din Partidul Național din Ardeal, pentru că tac o politică alătură de boeri, împotriva democrației. Patrioti cari au combătut pe... străzile Bucureștiului, pentru desrobirea Ardealului.

6. Anton de Mocsony, ministru fără portofoliu, recrutat din Banatul românesc, dar fără știrea și vreaea bănețenilor, Mare proprietar cu neștirea lui Dumnezeu în Banat, unde are vreo zece

mii de hectare pământ, este cel mai strășnic coborât al feudalității române maghiarizate.

Gurile rele zic că a fost numit ministru, fără să aibe alte merite, doar că e putred de bogat.

7. T. Cudaibu, ministru de domenii. Este fostul director dela Cassa pădurilor, care a amenințat cu demisiunea pe fostul ministru țaran Mihalachie, pentru că dăduse voe sătenilor, să-și ia în mod gratuit, câte o căruță de lemne din pădurile statului.

8. P. P. Negulescu, ministru al școlilor și al bisericilor, care a redus prin actualul buget, sporurile de scumpete la proești și învățători, pentru a ajuta la înființarea a trei ministere noi.

Generalul Averescu, marele general al neamului românesc, care în timpul războiului era purtat ca moaște de pe un front pe altul, are pe suflet omorârea țărănilor la 1907, când au îndrăsnit să ceară pământ dela boeri. A fost mult dușmanit de partidul liberal, pentru motivul că încă dela 1907 făcea politică tachistă, cauză din care a avut multe neajunsuri în cariera militară.

Astăzi primind guvernul, s’a încumetrit cu toții, spre a stăvili împărșeala întregei suprafețe de pământ la țărani și desființarea jandarmeriei conform proiectelor de legi, întocmite de partidul țărănesc și prin care se pune capăt stăpânirii boeresti.

Cu tovarăși de guvern ca d-nii Argetoianu, Dulliu Zamfirescu, Garofilid, etc. și cu concursul Brătienilor, Marghilomanilor și Tachiștilor, nimeni nu crede că d. general Averescu, va face ceva bun pentru țărani. Mai de grabă e de crezut, că toți aceștia l’au impus la guvern, spre a le scăpa și acum moșile și a-l compromite în fața țării.

Dela astfel de combinații, cu astfel de colaboratori, să nu așteptați nimic bun din partea guvernului de astăzi.

Vă dau statul bun care vă va folosi. Să munciți ziua și noaptea la pământul ce aveți, ca și înainte de război, căci vă știu harnici și cuminiți. Nu ascultați clevețiriile agenților provocatori plătiți ca să vă zapacească mintea. Aveți speranță în Dumnezeu care va lumina calea partidului nostru țărănesc, eșit din nevoile timpurilor de astăzi, să știe a apăra, ca o sentinelă neadormită, drepturile clasei țărănești.

Sămânța s’a aruncat în pământ sănătos; ea va scăpa de înăbușirea mărăcișilor și deci viitorul va fi al nostru.

Cu încredere, muncă spornică și cinstită, vom înflori iar Dobrogea noastră.
Constanța 6 Aprilie 1920

Gheorghe Stețcu

Membru în comitetul executiv al partidului țărănesc din Constanța

6 simplă nedumerire

Ne tot întrebăm unii pe alții, dacă nu cumva prefect la Durostor a fost numit acel domn Ghi-bănescu, fost director al Școlii normale din Constanța, care pentru abuzuri a fost gonit din capul instituției. Direcțiunea acestui ziar, care cunoaște bine Dobrogea, ale cărei interese le-a susținut totdeauna e rugată să binevoiască a ne dumeri în această privință.

În cazul când actualul prefect de Durostor ar fi una și aceeași persoană cu Ilie Ghi-bănescu dela pomenita școală, nu ne rămâne decât să strigăm: Halal de marfă, păcat de leafă!

Vă salutăm
C. E.

Ridicarea Moratoriului

Pe ziua de 7 Aprilie c., printr’un decret regal, au încetat de a mai fi în vigoare dispozițiunile privitoare la suspendarea de termene de plată din toată țara, exceptând persoanele domiciliate în județele Tulcea, C. stanta, Durostor și Callacra.

Dacă menținerea moratoriului pentru primele două județe continuă a fi o necesitate, înglobarea Dobrogei Noui în această excepțiune, constituie o greșală.

În adevăr: pe când în Dobrogea vechi, locuitorii evacați cu forța, duși în refugiu, cu tot avutul distrus în urma lor, înapoiți — câți s’au mai putu înapoi — numai cum Dumnezeu știe și neajutați de nimeni în măsura necesară, n’au putut încă reinfriza o gospodărie și reîncepe o muncă cu care să poată face față nevoilor curente, necum a mai răspunde și datorilor vechi, — cei din Cadrilater, rămași în cea mai mare parte locului, nemobilizați, cu trei ani de agricultură utilizată cu mult folos, cu vitele înmulțite de pe urma ajutorului dat de armatele de ocupațiune, se găsesc azi într’o situațiune prosperă.

Moratoriul fără a fi de nici o utilitate și necesitate pentru ei, e o piedică însă de nelăvins pentru comerțul local, care-și are toate captaturile plasate la țărani. Aceștia deși putrezi de bani nu înțeleg să plătească, atât timp cât durează suspendarea achitărilor, întâl: fiindcă e în strea omului să arde plata datorilor și al doilea: fiindcă se continuă a se confunda moratoriul cu tertarea datorilor, sau în tot cazul cu ștergerea procentelor.

Ar fi dar de dorit ca guvernul să revină în ceace privește Dobrogea Nouă asupra acestei măsuri, care a fost primită de țărani locali cu adevărată mirare, iar de negustori cu o adâncă consternare.

De ce încă regim excepțional în Dobrogea Nouă?

Dacă e bal, bal să fie!

Sub pretextul UNIFICĂRII desăvârșite a tuturor provinciilor ce alcătuiesc azi România Mare, actualul guvern, printr’o lovitură de... decret-lege, împotriva tuturor stăruințelor, opunerilor, sfaturilor bune, chiar — pe cât se spune — a însăși voinei Suveranului, a desființat atât Consiliul dirigenț din Ardeal și Banat, cât și directoratele din Basarabia.

Atunci de ce se mai menține Legea excepțională de organizare din Dobrogea Nouă, în dosul căreia se săvârșesc atâtea samavolnicii și în special, comunele urbane și rurale sunt date pradă tuturor agențiilor electorale sau unor neisprăviți puși pe căpătulială?

Cu atât mai mult se impune această întrebare, cu cât cu extinderea votului obștesc și în cea parte a țării și cu chemarea reprezentanților acelei populațiuni în Parlament, acea Lege excepțională de mult nu-și mai avea rostul.

Dacă dorința de «UNIFICARE» a tuturor provinciilor României Mari este, dar, sinceră la d. General Averescu, D-sa e obligat să abroge de îndată toate dispozițiunile, care continuă să mențină Cadrilaterul într’o stare de excepție și de inferioritate. Numai cu o purtare ca-valerească, demnă și echitabilă, vom putea pretinde acelei populațiuni să ne privească ca pe adevărați prieteni.

Țăria unui neam se bizuie pe dragostea și încrederea reciprocă a tuturor cetățenilor ce-l alcătuiesc.

Literare

DIN CAPTIVITATE

SCRISOARE

SOTIEI MELE

„Copilul sărăta scrisorile, iar eu plângeam”.
Dintr’o scrisoare

Împrejurări de noi străine, un zid nestrăbătut și ‘nalt,
Ne țin de luni și luni de zile departe unul de celalt.
Războiul, fărădecuraj pe care de trei ani încoace
Îl duce bestia umană în scopurile ei rapace,
Prilejuit — ce ironie! — de un copil numit „Princip”
Ca tocmai tot ce e principiu să-l ștergă d’orice chip, —
Războiul mondial de astăzi ce-amenință, pentr’o himeră,
S’aprinădă largele oceane și înființa atmosferă, —
Războiul, ruginit vestigiu al vremilor arhibărbare,
A cărui măiestrie, astăzi, de-asupra șterșelor hotare
O ciselează și-o dispută civilizații din Apus
Cu o satanică ‘ncordare și cu un stimol predispus, —
De-acest război cumplit și monstru, ce-a speriat chiar pe prea ‘Naltul,
N’am fost cruțați nici noi, iubito; ne-a despărțit pe unul de-altul.

În infricoșătoarea asta și deghizată închisoare,
Eu nu gust altă bucurie de cât când am câte-o scrisoare.
În ea te văd, te-aud, te pipăi, te simt, te cred așa de-aproape,
Deși ne despărțesc, iubito, munți uriași, și văi și ape.
Și stau și te privesc în taină, și-aproape nu te recunosc...
Cum, după’tăia ani de zile, abia acum să te cunosc!
Îmi pari cu totul alta, dragă; cu totul și ‘ntru tot schimbată:
În perspectiva asta nouă nu te-am văzut, eu niciodată....
Defectele ce ni le poartă și sufletul și ‘nfățșirea,
Cu mâna maistrului clasic le estompează depărtarea,
Asperitățile le șterge, ori le îndreaptă cu un teu,
Penumbrele le luminează cu un reflex de curcubeu
Și ceace apropierea exagerează ori ascunde
O nivelează depărtarea cu atmosfericele-i unde...
Ca și clădirei ce se ‘nalță, nemăsurată și masivă,
Vrei să au-i ie! din trumusețe? Dă-i sufletului, perspectivă!

Sub noua ta înfățșire, în chip, în taptă și în gând,
Mi-apari ma, scumpă astăzi, dragă și mai iubită ca oricând.
Pe fruntea-ți aureolată se-arată sceptorul căsătoriei
Cu două pietre nestimate: a dragostei și-a datoriei.
De ce nu i-am pe lângă mine, să vadă să se ‘ncredinjeze
Pe toți acei cari, firi perverse, se ‘nsoră ca să... divorțeze!

De attel, tu știi: niciodată, eu n’am privit căsătoria
Ca o formalitate seacă, ce-o constințese „pirostria”
Și poate lesne s’o deslege orce comod judecător
Prim trei articole, de lege, sau o bătaie din picior.
Ea nu e actul ce-l inscrie un oțier la primărie
Ca, stante-pede, să-l prescrie un oțier de cătărie!
Căsătoria-i firmentul ce, dela primul lumii an,

Supportă singur sus și tare tot edificii uman.
Ea-i contopirea laolaltă a două suflete străine
Și îndrumarea lor molaie spre fericire și spre bine.
Ea schimbă haina pămâniească, chiar însuși farmecul ceresc.
Prin ea rodește lumea steapă, printre înșe stelele scîlipesc.
Terestră și vizionară, edemică și omenească,
Zi-i: «trebuință socială»; numește-o: «taină creștinească!»

Sofia și cu soțul, dragă, nu-a două viețuitoare,
Apropiate de natură și împreunate la nătmolare,
Ci suflete intraripate, ce unul către celalt zboară
Și se întâlnesc pe negândite în săptămîna zisă «chioară».
Înfăptuire omenească — ca toate cele omenești,
Iși are și căsătoria nemulțumirile țărăști.
Dar tocmai ceace încheagă pe veci a soților cununa
Nu: fericirea trecătoare, ci suferința lor comună!
Testamentara tălcuire a „îngotrii din Edem”
Acel simbolic, imnabil și netădurător blăstem,
Acea sentință sacrosantă, purtând sigiliul veșniciei,
Ne dă întreg, ca într-o oglindă, maziurii căsătoriei.

Ca în vremea noastră, din păcate, neprihanția căsnicie
A devenit la mulți, la multe, o jositică negustorie.
Un fîng în care „vitori” se vînd ori se preocupesc.
O plăc în care, în mod public, atîția proxeneji trăiesc.
O încercare de influențe, o fabrică de cariere,
Ce într-o zi, pentru subtile „nepotriviri de caractere”
Cum s'a făcut se și desfăce prin gura unei magistrale,
— Aceasta nu mă miră, dragă și nici nu este de mirat,
Cu creșterea și cu cultura pe care le primesc „modernii”,
C'o rațiune impotentă, cu'n surlet rece ca al iernii,
Cu mame clasice Xantipe, ori anturate de amanji,
Cu taji ce-s kibiji pe la ciuburi, bărbați genții și toleranți,
Dela o astfel de alianță, spurcată promiscuitate,
Ce pot să n'vețe, spune-mi mie, odraslele degenerat?

O! de-ași putea prin tine, dragă și prin răsunătorul vers,
Să pot fi auzit de toate femeile din univers,
Le-ași conjura cu stăruință să n'întare pe veci divorțul,
Căci el, or le prostituză, or le atîrnă de gît șorțul!
Fieștile neînțelegeri nu trebuie ca să desbîne:
Cât nu ating onoarea casei, sunt „cearta dintre intestine!”
Pe-acel pe care îl iubește și Dumnezeu ades îl ceartă,
Iar ceea ce-a unit Altarul, nu poate omul să despărț!

Femeie, nu-ți știrbi menirea, cu care te-a 'nzestrat Prea Sfîntul,
Tu ești Procreatoarea lumii, așa cum dînsul e Cuvîntul!
Tu naști, creștii și formezi bărbatul, aceasta, dă, iți e menirea,
Și pentru asta ai trei arme: Răbdarea, Dorul și Iubirea!
Acestor arme nevăzute bărbat ca să reziste nu e:
Sub ele scleratul cade, prin ele vișiosul sue!
Tu care dar, de Providență să mîntui lumea ești aici,
Prin curăția ta firească și dela sine înțeleasă,
Copilului dă-i sănătate, fiicăului un ideal,
Iar soțului fă-i ca să aibă un fericit trai conjugal!

În lupta pentru existență din timpurile actuale,
Ce, tot mai mult înverșunată, ne-a transformat în animale,
Cînd tatăl și-a uitat de casă, iar mama de al ei copil,
— Familia, primordialul și tradițional azil,
Din temelii și cât mai grabnic, ea trebuie refăcută.
Ca să n'ăvem umanitatea îtreparabil chiar pierdută!
Femeie, ție îți revine și-această sarcină îngrată,
Cu forța ta te sacrificiu, cu resemnarea ta probată,
Tu care știi că e de mare nemăsurată ta putere,
Ca nu e iapta fără plată, nici facere fără durere,
Spre cinstea și spre a ta slava, și zi cu zi și an cu an
Refă familia din baze, redă-ne-acest suprem liman!
Femeie, care omenirii ai dat pe Christ imaculatul,
Prin tainica-ți înfrăurire, regenerează și bărbatul!

Mina Pernic, Martie 1917

Const. N. Sarry

Societatea Techirghiol-Sat

COMUNALE

O nouă Societate și cu mari sorți de izbîndă este pe cale a se realiza: Societatea Techirghiol-Sat, care și-a pus în gând să dea adevărata ei valoare stațiunii balneare Techirghiol, în partea în care nămolul e mai abundent și mai eficient, adică în regiunea satului, unde mulțimea și estinatatea locuitorilor pune acest duzeleesc mijloc de vindecare la îndemîna oamenilor cu mijloace mai răstrînsse — stațiunea de cealaltă parte a lacului, sîracă și lipsită pînă și de nămol, rămîndă la dispozițiunea „boerilor”, cari nu vor să se confunde cu „mojicii”.

Societatea deja a achiziționat centrul stațiunii și anume: vilele Anagnosti, „Păpușca” D-lui Dr. Stoianescu și altele.

Subscrierea acțiunilor se va lansa în curînd, și ele vor fi la îndemîna tuturor, pînă la concurența sumei de cinci milioane lei.

In curînd cu noui amănunte

Printre cele dintîi îmbunătățiri, autoritatea actuală a comunei a orașului Constanța a hotărât ca ouăle, să se vîndă cu 40 lei muta, așa, că țărani cari aduc acest aliment la oraș, trebuie să vîndă 500 bucați, spre a cumpăra 2 perechi opinci.

În acest timp însă, cismarii preînd 50 lei pentru o pereche pîngele, croitorii 500 lei pentru cusutul unui costum de haine, manufacturiștii cel puțin 100%, pentru un metru de stambă și câte altele.

Se vede că li se socotea căștigul prea mic, de vreme ce comuna le-a venit în ajutor cu alimente efține și numai de pe spinarea țărănilor.

În timpul demisionatei comisii interimare, cari dela trăsurile primăriei se mai odihneau. Acum iar stau toată ziua înhamăși la primărie, iar seara și pe la cărciume, cum a fost cazul cînd un d. din comisia interimară, antrenat și cu trăsura la scară, a stat alături în cărciuma d-lui Manolescu pînă a fost chemat de un membru din familia sa, pe care asemănându-l cu vreun răcan, l'a făcut să simtă dicționarul Wagmaestrului.

Lîna electrică a comunei, supra încărcată cu curentul ce-l distribuia abonașilor pe o rază potrivită, a fost forțată să trimită curent prin fir special și d-lui prim ajutor tocmai în fundul cartierului românesc.

Să poțtească publicul constanțean să critice activitatea ediliilor actuali.

Poșta Redacției

D-lui Petru Herja, Pazartia. Dîtr'un simțimînt leme de înțelica n'am socotit neuberit a da în vilag cele ce ne-ai destăinut prin scrișoara d-tale, care însă a fost înaintată locului în drept. În cazul cînd îndreptare aștigată nu va veni, vom ști ce ne rămîne de făcut.

În chestia Casinoului comunal

În ziarul „Liberalul” cu No. 1 din 21 Martie cît, cîrîntă și urez viață și după alegerea viitoare, s'a strecurat o noțiță răstăcioasă la adresa demisionatelor Comisii interimare țărănișie, că ar fi angajat repararea Casinoului pentru suma de 1.500.000 lei și că pentru o atare comisiune, n'ar fi un lux prea mare.

Dela început declar că Comisiunea interimară din care am făcut parte, n'a fost curat țărănișie, ci am conlucrat într-o largă măsură cu elemente independente, cari au făcut cinste actelor noastre, așa că notița greșită cu bună știință.

Dar îndrîsneala mare constă în faptul, că ne acuză pe noi, de ceace d-lor sunt vinovați și latî de ce: În anul 1919, sub administrația liberală, s'a întocmit un deviz pentru restaurarea Casinoului comunal, care s'a urcat la suma de 1.600.000 lei, cînd comuna avea alte multe nevoi mai urgente de împlinît. Lucrarea s'a despărțit în loturi de executat și primul lot care atîngea lucrări de circa 160.000 lei, s'a dat spre executare prin licitație publică d-lui Aristide Iacob, antreprenor din Constanța. După terminare i s'au dat și alte loturi prin bună învelată pînă la circa 700.000 lei.

În acest studiu se găsea restaurarea la venirea Comisiei interimare din care făcea și subsemnatul parte. Discutîndu-se chestiunea în complexul membrilor comisiei, am hotărât continuarea lucrărilor, în marginea devizului întocmit de administrația liberală și terminarea lucrărilor pînă la 1 Iulie 1920, pentru a putea fi pus casinoul în valoare.

La această soluțiune, Comisia interimară a ajuns latînd pentru faptul că dacă se lasă lucrările în părăsire, pierdea comuna cei 700.000 lei cheltuiți; al doilea, terminîndu-se lucrările, se asigura comunei un venit frumos din închirierea Casinoului.

Trebuiau însă și ei și comuna nu avea.

Atunci d. Aristide Iacob, antreprenorul Casinoului, s'a oferit să termine lucrările complet, cu mijloacele sale proprii, pînă la 1 Iulie 1920, cu obligațiunea pentru comuna, de a-i plăti cu precădere din venitul Casinoului.

Cum credința noastră este că comuna va scăpa de multe nevoi, cu din venitul acestui imobil, dacă va fi cinstit administrat; pe de altă parte, oferta d-lui Aristide Iacob, fiind scoasă ca binevenită, s'a aprobat continuarea lucrărilor începute de însuși patronii „Liberalului” și cu devizele întocmite de el.

D. Aristide Iacob este membru al partidului liberal și poate să edifice mai bine pe amicii săi politici.

Unde văd decl d-nii dela „Liberalul” luxul făcut de noi? Ori numai ce fac d-lor, e bun?

Să aibă însă puțintică răbdare.

Gheorghe Ștefău.

Banca Cerealiștilor

SOCIETATE ANONIMA

Centrala: București

CAPITAL LEI 25.000.000

Sucursală Constanța, Bulev. Elisabeta No. 4

Aduce la cunoștința publică că începînd activitatea face orice operațiuni de bancă și anume:
Scot, împrumuturi pe efecte, în conturi curente garantate și deschise, operațiuni de bursă, ca cumpărări și vînzări de efecte, executări de ordine de bursă, încasări de efecte, cupoane, polițe, etc.

Liberează acreditive asupra legăturilor sale din țară și străinătate pentru cumpărări de mărfuri.

Secțiune specială pentru operațiuni de cereale, mărfuri, import, precum și orice afaceri în legătură cu aceste operațiuni.

Primește depuneri spre fructificare la vedere și pe termen.

Secretar.

IMPRIMERIA „COOPERĂȚIEI ROMÂNE” Rahovei 3, București.

Informațiuni

Comunale

Cetățeni, care nu vreți să vă riscați economiile în întreprinderi nesigure, încredințați-le Statului, care vă oferă, ca nici o bancă particulară, o dobîndă de 5 lei la fiecare 85 lei subscriși.

În chipul acesta faceți o afacere bună și ajutați la refacecerea bună și ajutați la refacecerea României.

Domnii dela „Liberalul” în dragostea ce au pentru propagarea oragului Constanța, exprimă temerea că sub-șefii d-lui Turbatu, nu-l vor putea secunda cum trebuie, căci nu ori și cine are nervii necesari.

Să fie fără grije surata liberală; nervii actualilor edili sunt tot așa de ascuțiți ca și ai d-lor dela liberali. Ca și pe vremea lor, actualmente comuna dispune de multe fortifiante.

Să fi poțtit la primărie în Ianuarie, Februarie și Martie 1920, cînd administrația liberală, lăsase primăria fără bani, fără pâine, fără apă, fără iemne și fără lumină. Cînd lumea săracă din oraș, cerea cu lacrimi, dar în zădar, mîla din bugetul comunei complet secătuit, de amici cari poartă grije mare orașului Constanța.

POLITICE

Lăgarul liberal din Constanța e într-o completă dezorientare. Șefa d-lui Andronescu, proclamată cu „bagheta magică” a d-lui Manole Atanasiu și cu „cîntecul de sirenă” al d-lui Buzdugan, n'a avut decît darul și efectul unui paliativ. D-nii Roman, Mumuianu și Opreanu, completează la București, ca să primească învestitura centrului, d-rul Sașoveanu la mureaua tonică, dezinteresatul Alimăneștiano ranjeșie colții în întenerie, iar tineretii din partid oftează cu d. Andronescu și va vota cu opoziția. Din vuetul acestui-haos infinit, abia se mai deslușesc protestările familiei Berberianu.

Golurile produse în rândurile progresiștilor din Constanța, prin retragerea din partid a d-lor dr. Emil Sachelarie și Albert Gherghel, trețuși la Aversani, vor fi împlinite cu persoane dela centru. Se vorbește între alții de d. Stoian, directorul Bancii Naționale, din București.

D. Colonel Pastia, șeful averescanilor din Tulcea, e foarte nemulțumit în urma unei dispozițiuni a centrului că niciunul din proiectul de județe nu vor putea candida la viitoarele alegeri. D-sa primise prefecturatal numai în mod vremelnic, ca să-și poată prepara candidatura, care astăzi nu i se mai admite.

DIVERSE

Ultimele avansări din armată au cuprins și înaintarea la gradul de maior a amicului și concetățeanului nostru Capitan Refic A. Cadăr.

E o reparare târzie a unei vechi nedreptăți.

D. Gr. Vasiliu, fost prefect de Tulcea, a fost numit prefect la Holîn în Basarabia.

Cetățeni!

Dacă vreți ca leul să-și recapete puterea de cumpărare

Bazar D. Abramovici & Arnold Birabaum
Reprezentați de Comerț și Asigurări
CASSA de SCHIMB
Incasso-Informațiuni
Industria Chimică
„BRILLANT”
„ABA”
Cevră Reșie, Cernelari, Tușari, etc.
CONSTANȚA—Str. Carol, 46.

REPREZINTANȚE GENERALE:

„MASURA”
Societate Anonimă Română de Măsuri. Capital Social: 3.000.000

Greutăți de Alamă și Fontă. — Măsuri de Capacitate de Zinc Cositor și Sticlă
Măsuri metrice Lenin, Oțel și Ruler. — Căntare, Balanțe și Zeclmale.
Articole de precizie pentru Laboratoare.

H. C. KEIN
Fabrică de Champagne București
Depozit permanent de:
Butelii cu Marca Vervy-Blancie, Carte Blanche.
Cuvse Rezerve, H. C. Kein, Royale, Grey.

în străinătate, dacă vreți să faceți Statului o circulație monetară sănătoasă, dacă vreți ieftinirea vieții, subscrieți la împrumut.

CULTURALE

Din 85 învățători, seria 1914, din toată țara, reușit la examenul de înaintare pe loc, au fost 10 Dobrogeeni, din 14 prezentați, și anume: Oprea Zaharia, C. Nedelcu, I. Șerban, Paulina Popescu, Lucreția Helgia, Olga Cocea, Elisea Robescu, D. Rusu și N. Căciulă.

E un rezultat care confirmă laudele ce în totdauna am adresat corpului nostru didactic.

D. Vasile Lepădatu, deși a și înaintat decisiunea din postul de revizor școlar, încă nu i-a fost primită.

La congresul învățătorilor ținut în ziua de 15 c. la București, d. Lepădatu a făcut o largă expunere cerînd în concluziune:

1. Suprimarea tuteuror Azilurilor confessionale întreprinse de Stat.
 2. Acolo unde populațiunea streină ar dori să aibă școli particulare, să fie liberă să deschidă prin propriile sale mijloace, dar aceste școli să fie supuse controlului Statului român.
 3. Reorganizarea Seminarului musulman din Medgidia, în așa fel ca absolvenții acestui seminar să poată fi înțrebuințați și ca învățători suplinitori la școlile românești cu 2, 3 și 4 postură.
- Toți absolvenții de pînă acum, cari nu pot preda la școlile românești să fie înțrebuințați numai ca logi, cari să predea în religia musulmană (2-3 ori pe săptămîna), plata făcîndu-li-se de către comunitate.

Vechiul și cunoscutul magazin de

MODE ȘI PARFUMERII

al d-rei
Lenny N. Davidescu-Peteu
S'a mutat

În marele magazin din piața Independenței (Ovidiu) No. 2 sub Banca Constanța, vis-a-vis de cofetăria Parisiană, expunînd PĂLĂRII MODELE DE PARIS
Voalete, fine, specialitate în voalete și pălării de doliu.
PARFUMERIE FRANCEZĂ
Primește comenzi de reparațiuni.
Caută lucrătoare și elevi.

P. ȘAPIRA

Furnizorul Curții Regale
Censornicrie și Bijuterie

— CONSTANȚA —
Cel mai bogat și asortat magazin din toată Dobrogea

Censornice de tot felul, bijuterii veritabile și de fantezie

Cadouri pentru logodne nunți și botezuri
Verighete model 1920

P. S. Bilete de loterie se vînd tot la „ȘAPIRA”
Constanța

Conducătorul C. N. MORARU, înapoiindu-se în Constanța și stabilîndu-se în strada Alexandru Cel Bun No. 17, și-a reluat ocupațiunile, însușindu-se cu faceri de proiecte-expertize și orice lucrări atîngătoare de ramura arhitectonică.

RETEVEIE

Ultima doradă
Că liberalii sunt pe drojdie, o dovedește faptul că giretul de Alimăneștiano, și-a înșaris pe cumnatul său Aurel Batu, la Aversescani.

Fără comentarii

În taritul de prețuri publicat mai acum cîtva timp de către Serviciul Pescărilor se vorbea de „midii sărate”.

Imunitate

O nouă hnală face ravagii: encefalita letargică, un fel de amorțeaia a creierului, care se manifestă printr'un somn îndelungat și foarte adesea veșnic.

Un singur om din Dobrogea nu duce grija acestei epidemii: oior. d. Paul Prostescu, pentru foarte simplul motiv că n'are... creier. La el so n'au în funcție de stomac.

Ceva mai mistă trică trage în privința a-aceasta poreches sus numitului, nu mai puțin onorabilul Purcel Opreanu.
Aceasta s're ceva treer, mie, ca oile.
Czanabel